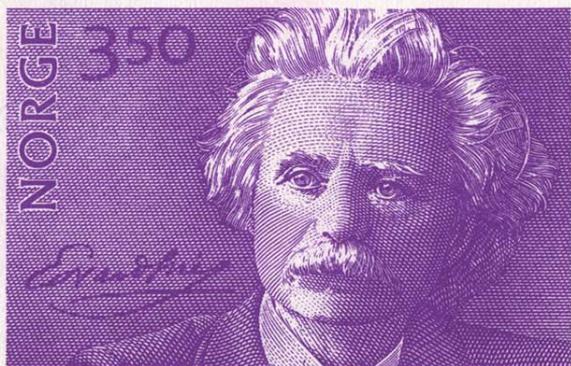

SLOVENSKO

ZBERATEL' 95

S. MORKEN 1993

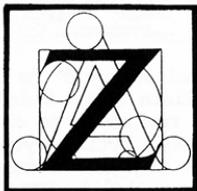
EDVARD GRIEG 1843-1907

KRÁSA POŠTOVÝCH ZNÁMOK

Poštová známka "Gazdovský spolok založený v Sobotišti roku 1845" s portrétom zakladateľa spolku Samuelom Jurkovičom. Návrh na známku vypracoval akad.maliar Z. Brázdil a rozkresbu pre rytinu (na obr.) akad. maliar M. Činovský ● Na druhej reprodukcii je známka s portrétom hudobného skladateľa Edvarda Griega, ktorú vydala nórška pošta pri príležitosti 150.výročia narodenia tohto slávneho hudobníka. Známku ocenila Filatelistická spoločnosť pre námet hudba (Philatelic Music Circle) cenou Roberta Stolza. Cenu udeľuje Spoločnosť každoročne najkrajšej známke s hudobným námetom.

(vkn)

ZBERATEL'95

Ročník I. Číslo 2. Cena 20 Sk

ČIERNOTLAČE A FAIR PLAY

Koncom minulého roku sa v obchodnej sieti objavili čiernotlače poštovej známky Cyril a Metod ponúkané samostatne, bez monografie. Filatelistov to prekvapilo a niektorí sa aj rozhorčovali, že niekto s nimi nejednal fair play.

Čo sa vlastne stalo?

Verejnosť bola doteraz informovaná tak, že Zväz slovenských filatelistov vydá 15. diel monografie čs. známok POŠTOVÉ PEČIATKY NA ÚZEMÍ SLOVENSKA 1752-1918, v ktorých budú priložené číslované čiernotlače známky Cyril a Metod. Propagácia predajcov sa opierala o argument, že čiernotlač bude možné získať len zakúpením monografie a ich počet bude totožný s počtom monografií, t.j. 1500 kusov. Čiernotlač takto mala motivovať zakúpenie takmer 300-korunovej publikácie. V skutočnosti vraj bolo čiernotlačí vydaných o dva tisíce navyše.

Kto sa rozhodol pre kúpu monografie, ovplyvnený takouto propagáciou, sa môže právom cítiť podvedený. Ešte horšie sú na tom distribútori a predajcovia monografie, ktorí sa nie vlastnou vinou dostali do ošemetnej situácie, keď sú odsudzovaní za neserióznosť.

ZSF požiadal vydavateľa slovenských poštových známok o vydanie čiernotlače

pre monografiu tak, ako to bolo prezentované verejnosti. Zrejme tak učinil v záujme úspešnej realizácie vydavateľského zámeru, po úpornom hľadaní prijateľných riešení. Vydavateľ poštových známok v súlade so svojimi právami - čiernotlače pre tieto účely majú charakter výsadných tlačí - riadnym postupom stanovil náklad, ktorý považoval za svojho hľadiska za potrebný. Tu niekde medzi zámerom ZSF a vydavateľom poštových známok vznikol "informačný skrat", ktorý zavalil príčinu na vznik tejto nepríjemnej situácie.

Otázky, či ZSF vedel, mal vedieť alebo mohol vedieť o skutočnom množstve vytlačených čiernotlačí, nebudeme teraz klásť ani komentovať. Domnievame sa, že vzniklú situáciu treba analyzovať tam, kde vzišla a očakáva sa, že odtiaľ vzíde aj vysvetlenie.

Pripomeňme ešte, že realizácie predchádzajúcich dielov monografií boli zabezpečované vďaka vydaniu čiernotlačí. Až na prípady, keď sa tak neurobilo a potom to aj tak dopadlo - ekonomickým neúspechom. Spomíname tieto skutočnosti preto, že aj v tomto prípade zabezpečenie čiernotlačí pre monografiu významne pomohlo ZSF uskutočniť svoj edičný zámer. Preto je namieste okrem vďaka autorom a Zväzu slovenských filatelistov

SLOVENSKO

1130 ROKOV
OD
PRICHODU
CYRILA
A
METODA

vysloviť poďakovanie aj vydavateľovi slovenských poštových známok - Ministerstvu dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky - za podporu a porozumenie pre záujmy filatelistov, pretože čo nevidieť všetky výťažky monografie budú rozpredané.

Verme, že majitelia ocenia nielen vznik prvej slovenskej čiernotlače, ale najmä vlastníctvo diela mimoriadnych kvalít.

Vaša redakcia

POŠTOVÉ ZNÁMKY

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

LODE

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR vydalo dňa 30. decembra 1994 tri príležitostné poštové známky v sérii "Lode". Na známke 5 Sk je nákladná loď typu EMS, na 8 Sk nákladná loď typu Rýn a na 10 Sk osobná loď pre 400 pasažierov.

Výtvarné návrhy emisie vyhotovila akademická maliarka Júlia Buková, rytecké rozkresby vytvoril akad. maliar Martin Činovský a rytiny František Horniak (5 Sk), akad. maliar Rudolf Cigánik (8 Sk) a akad. maliar Martin Činovský (10 Sk).

FDC pre nákladné lode (5 a 8 Sk) zobrazuje provu lode s erbom mesta Komárna a mapku sútoku riek Váhu a Nitry s Dunajom. FDC pre osobnú loď (10 Sk) zobrazuje zadnú časť lode a mapku Komárna.

Známky vytlačila PTC, a.s., Praha rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou na TL po 50 ks.

-vkn-

GAZDOVSKÝ SPOLOK

Dňa 8.2.1995 MDSVP SR vydalo poštovú známku "Gazdovský spolok, Sobotište, 1845" v nominálnej hodnote 9 Sk.

Známka s portrétom Samuela Jurkoviča - zakladateľa spolku, budovu sobotištskej radnice a so sprievodnými textami "Gazdovský spolok založený v Sobotišti roku 1845".

1845" a "Samuel Jurkovič" je dielom akademického maliara Zdena Brázdila. Autorom ryteckej rozkresby je akad. maliar Martin Činovský, rytinu vytvoril akad. maliar Rudolf Cigánik. Známku o rozmeroch 30x23 mm vytlačila PTC, a.s. Praha technikou rotačnej ocelotlače v kombinácii s hĺbkotlačou na TL po 50 ks.

Na FDC je zobrazená dobová pokladnička a text "Prvé družstvo na európskom kontinente". Na pečiatke je použitý motív dobovej pečate.

-vkn-

ROK OCHRANY EURÓPSKEJ PRÍRODY

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky vydá dňa 28.2.1995 tri príležitostné poštové známky s vyobrazením chránených rastlín v sérii "Rok ochrany európskej prírody":

- 2 Sk - Horcokvet Clustov (Cimnialis clusti)
- 3 Sk - Poniklec slovenský (Pulsatilla slavnica)
- 8 Sk - Rumenica turnianska (Onosma tornense)

Na známkach je vyobrazený aj symbol roka. Autorkou známok je akad. maliarka Kamila Štanclová. Rytiny známok vytvoril

František Horniak. Známky rozmerov 30x23 mm vytlačila PTC a.s. Praha rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou na TL po 50 ks.

So známami budú vydané dve FDC: Pre známky 2 a 3 Sk so zobrazením Horcokvetu Clustova a pre známku 8 Sk so zobrazením Rumanice turnianskej.

-vkn-

ČESKÁ REPUBLIKA

Tradície českej známkovej tvorby

Pri príležitosti druhého výročia vydania prvej českej poštovej známky (20.1.1993) Ministerstvo hospodárstva ČR vydalo príležitostnú poštovú známku Tradícia českej známkovej tvorby. Na známke v nominálnej hodnote 3 Kč je rytecká transpozícia návrhu novinovej známky Alfonza Muchu: Sokol v letu.

Autorom výtvarných návrhov emisie je Jan Solpera, rytiny vypracoval Bohumil Šneider.

Na obálke prvého dňa vydania je rytecký prepis návrhu A. Muchu na expresnú známku z roku 1919 (Pofis SP 1-3).

Známku vytlačila PTC, a.s., Praha rotačnou ocelotlačou (modrofialová) v kombinácii s dvojfarebnou hĺbkotlačou (šedá a červená) v TL po 50 ks.

-vkn-

Európska dohoda o pridružení ČR k Európskej únii

Dňa 20.1.1995 Ministerstvo hospodárstva ČR vydalo poštovú známku pri príležitosti uvedenia Európskej dohody o pridružení Českej republiky k Európskej únii do platnosti. V ozarovej časti 8 korunovej známky je zástava Európskej únie a Českej republiky.

Autorom výtvarných návrhov emisie je Jaroslav Fišer. Známku vytlačila ofsetom VICTORIA SECURITY PRINTING a.s. Praha.

Na FDC je kompozícia dvanástich hviezdíček s textom "EVROPSKÁ DOHODA" v španielskom, dánskom, nemeckom, gréckom, anglickom, francúzskom, talianskom, holandskom a portugalskom jazyku.

-vkn-

NOVÉ PEČIATKY

Príležitostná
poštová
pečiatka
v modrej
farbe

Odtlačky výplatných strojov:

Do dátumu redakčnej uzávierky sme získali informácie o nasledovných príležitostných poštových pečiatkach:

1.2.1995 ● Vrútky: OTVORENIE NOVEJ TELEKOMUNIKAČNEJ BUDOVY A POŠTY

1.2.1995 ● Košťany: 150 ROKOV POŠTY KOŠTANY NAD TURCOM

1.2.1995 ● Turany: 150 ROKOV POŠTY TURANY NAD VÁHOM

18.2.1995 ● Starý Smokovec: 40. ROČNÍK
VEĽKEJ CENY SLOVENSKA

8.3.1995 ● Trenčín 1: KAROL ŠTÚR /
VYDAVATEĽ TREČIANSKÝCH NOVÍN A ZAKLÁDA-
TEĽ SOKOLA (dátum môže byť ešte upres-
nený)

-vkn-

PRÍTLAČE

Na návrh pána J.P. z Vrútok a ďalších
čitateľov otvárame rubriku PRÍTLAČE, v
ktorom budeme uverejňovať informácie o
prítláčoch na slovenské poštové lístky,
prípadne na iné celiny. Súčasne sa
obraciame na vydavateľov prítláčí so
žiadostou o zasielanie príspevkov do
tejto rubriky: Zaslanie jedného exemplá-
ra prítláča (alebo kvalitnú xeroxovú
reprodukciu), vydavateľa, dátum vydania,
náklad a prípadne ďalšie zaujímavé sku-
točnosti súvisiace s vydaním prítláča.

POPRADEK - TATRY KANDIDÁT ZOH 2002 ● Firma
ERVO ● Prítláč na poštovom lístku Kriváň
● Dátum vydania 19.1.1995 ● K lístku
bol používaný odtlačok príležitostného
výplatného stroja pošty Poprad 1.

TATRA AIR / OTVÁRACÍ LET BRATISLAVA -
WARSZAWA ● Firma PHILASERVIS ● Prítláč
na poštovom lístku Slovenský štátny znak
● Dátum vydania 24.1.1995 ● K lístku bol
používaný odtlačok príležitostnej pe-
ciatky na pošte Bratislava 21 (modrá).

-vkn-

ZVESTI

VÝSTAVA DUNAJFILA '95

V júni tohto roku sa v Bratislave us-
kutoční Medzinárodná filatelistická
výstava DUNAJFILA '95. K účasti na výs-
tave boli pozvané filatelistické zväzy
všetkých štátov, cez ktorých územie rieka
Dunaj preteká.

Hárček, vydaný k 100. výročiu organizo-
vanej filatelie na Slovensku, bude pro-
pagovať aj výstavu DUNAJFILA '95 a všet-
ky podujatia uskutočnené v jej rámci.

-vkn-

ČO • KDE • KEDY

NUMIZMATICKÉ DNI

Pri príležitosti 25. výročia vzniku
Slovenskej numizmatickej spoločnosti sa
v dňoch 29. a 30. apríla 1995 v Bratis-
lave uskutočnia Numizmatické dni s nas-
ledovným programom:

- Medzinárodná konferencia o spoluprá-
ci numizmatických spoločností
- Výstava medailí vydaných SNS a bra-
tislavských medailí
- Burza a aukcia numizmatických mate-
riálov.

Podrobnejšie informácie uverejníme v
ďalšom čísle Z '95.

(R)

BURZY

Uverejňujeme prehľad o pravidelne ko-
naných burzách (s uvedením druhu, miesta
a termínu konania):

BRATISLAVA

● **FILATELIA** a **FILOKARTIA** ● Kaviareň
Olympia, Kollárové námestie ● Každú ne-
deľu, 8-12 h

● **NUMIZMATIKA** a **NOTAFILIA** ● Posádkový
dom armády, Štúrova ulica ● Každú nede-
ľu, 8-12 h

● **FILATELIA**, **FILOKARTIA** a **TELEKARTIA** ●
Hotel Dukla, Dulovo námestie, I. poscho-
die ● Každý štvrtok, 16-19 h ● Vstupné
sa nevyberá

KOŠICE

● **FILATELIA** ● Dom armády, Masarykova ulica ● Každú nedeľu, 8-12 h

NITRA

● **FILATELIA** a **FILOKARTIA** ● DOMINO, Štefanikova trieda ● Každú prvú nedeľu v mesiaci, 8-12 h

TREŇČÍN

● **FILATELIA** ● Kultúrne stredisko, Dlhé Hony ● Každú nedeľu, 9-12 h

● **FILATELIA** a **NUMIZMATIKA** ● Dom armády ● Každú druhú sobotu v mesiaci, 7-12 h

AUKCIE DOROTHEUM WIEN

Jedna z najznámejších aukčných siení v Európe - Viedeňské Dorotheum - prezentuje termínovník svojich aukcií pre rôzne zberateľské odbory na koniec februára a marec 1995:

- 21.2.1995 Porcelán a sklo
- 22.2.1995 Umenie 19. storočia
- 23.2.1995 Vojenské uniformy, brnenia
- 27.-8.2.95 Kuriozity
- 7.3.1995 Antika, Rakúsky kráľovský dvor, cínové predmety
- 8.3.1995 Maliarstvo 19. storočia, krajinky
- 14.3.1995 Knihy a dekoratívne umenie
- 15.-7.3.95 Známkový
- 20.3.1995 Umenie starých majstrov
- 21.3.1995 Nábytok
- 22.3.1995 Súčasné umenie
- 23.3.1995 Športové a poľovnícke pušky
- 24.3.1995 Grafika

BURZY SPOLKU METEOR WIEN

Zberateľov pohľadníc a telefónnych kariet upozorňujeme na burzy spolku METEOR WIEN, ktoré sa uskutočnia v najbližšom období:

- 26.2.1995 Hans der Begegnung, Königsegasse 1, 1060 WIEN (7.30-15)
- 8.4.1995 Stadthalle Eggenburg, (blíže trh) EGGENBURG (9-16)

SAMMLER-MARKT

Kalendár medzinárodných zberateľských trhov (poštové známky, mince, telefónne karty, staré poštové lístky a pod.),

ktoré sa uskutočnia v Nemecku v marci a apríli tohto roku:

- 26.03.1995 ● BREMEN, Bremer Stadthalle, Halle 3
- 08.03.1995 ● FRANKFURT, Jahrhunderthalle Frankfurt-Höchst
- 09.04.1995 ● ESSEN, Saalbau

INFORMÁCIE

Zmeny v dátumoch vydania

Hneď začiatkom roku nastali zmeny v dátumoch vydania dvoch emisií slovenských poštových známok:

1 / Emisia Medzinárodný rok ochrany prírody bude vydaná 28. februára 1995 (pôvodne mala výjsť 18.1.1995).

2 / Výplatná známka Nitra bude vydaná 15. marca 1995 (pôvodne mala výjsť 25.1.1995).

Zmeny pri ostatných emisiách zatiaľ nie sú avizované.

-vkn-

POFIS PRIPRAVUJE

Účelové stredisko Ústredia Slovenskej pošty POFIS vydalo nálepčný list Lode

so známami 5, 8 a 10 Sk rovnomennej emisie. Nálepčný list dopĺňa motív z obálky prvého dňa vydania.

Ďalším nálepným listom POFIS bude "Gazdovský spolok" pripravovaný na mesiac február.

K 100. výročiu Spolku ALBUM v Kremnici (30. marec 1995) POFIS pripravuje vydanie poštového lístka s prítlačou.

-vkn-

Na návštevu u vedúcej Účelového
strediska Ústredia Slovenskej pošty
POFIS pani Jany Horváthovej

POFIS DNES

POFIS - Poštovú filatelistickú službu - filatelisti už poznajú desiatky rokov. Názov organizácie sa nezmenil ani po revolučných udalostiach v roku 1989, ani po vzniku samostatnej Slovenskej republiky pred dvoma rokmi - i keď mnohé v jej činnosti je dnes už iné. Súčasnú poslanie POFIS-u sa pokúsime čitateľom priblížiť v rozhovore s jej vedúcou, pani Janou Horváthovou.

Z '95: Na úvod, pani vedúca, povedzte nám hlavné zmeny, ktoré nastali v činnosti POFIS-u?

J. HORVÁTHOVÁ: V minulosti sa hlavná činnosť POFIS-u sústreďovala na predaj poštových známok pre zberateľské účely a to československých i dovážaných zo zahraničia, najmä z bývalých socialistických krajín. V súčasnosti prioritnou úlohou sa stalo zabezpečovanie vydávania slovenských poštových známok, ich propagácia a predaj pre zberateľské účely doma i v zahraničí, ako i rad ďalších služieb pre zberateľov vrátane poskytovania odtlačkov príležitostných poštových pečiatok.

Z '95: POFIS zabezpečuje tlač slovenských poštových známok?

J. HORVÁTHOVÁ: Áno, podľa dispozícií vydavateľa - Ministerstva dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky - tlač poštových známok so všetkými náležitosťami, ktoré s touto činnosťou súvisia, zabezpečuje POFIS.

Z '95: Novou náplňou činnosti POFIS-u je aj export slovenských poštových známok do zahraničia. Čo všetko s touto činnosťou súvisí?

J. HORVÁTHOVÁ: Predovšetkým je to propagácia našej známokovej produkcie. Za tým účelom poskytujeme písomné informácie, letáky, reprodukcie známok i samotné známky pre vydavateľov katalogov, odborných časopisov i jednotlivým publicistom, ktorí uverejňujú oznamy o našej emisnej činnosti. Taktiež zabezpečujeme exponáty slovenských poštových známok pre medzinárodné výstavy. Napríklad vlni to boli exponáty pre podujatia vo Švédsku, Taliansku, Nemecku ale i na Thajvane. Nie na poslednom mieste je predaj známok obchodníkom i jednotlivcom formou zásielkovej služby.

Z '95: Aký je záujem o slovenské poštové známky v zahraničí?

J. HORVÁTHOVÁ: Slovenské poštové známky sa v zahraničí stretávajú s veľkým záujmom. Vysoko je oceňovaná ich vysoká výtvarná hodnota i technika tlače. Osobitne dobrý ohlas majú naše obálky prvého dňa vydania. Tieto poznatky vyplývajú z hodnotenia našich odberateľov i z účasti na medzinárodných podujatiach, kde získaváme ďalších nových záujemcov o naše poštové známky. Najväčší záujem o ne je v SRN, Rakúsku, Kanade, USA, Holandsku, ale aj v mnohých ďalších štátoch sveta.

Z '95: So zabezpečovaním vydávania poštových známok na Slovensku pred rokom 1993 neboli prakticky žiadne skúsenosti. Prvé, zaiste aj najťažšie roky, máte už za sebou. Navyše, v roku 1994 ste prišli už aj s novinkami: Informačnými lístkami o vydaných emisiách FDC (v slovenčine a angličtine), známkovými zošitkami, nálepnými listami a pred Vianocami aj s prvou analogickou pohľadnicou. Ako sa tieto novinky osvedčili, zostanete pri nich alebo ich ešte rozšírite o ďalšie?

J. HORVÁTHOVÁ: Čo sa týka lístkov do FDC, myslím si, že sa osvedčili a zberateľmi boli prijaté s veľkým záujmom. O ich vydávaní však rozhoduje vydavateľ. Vo vydávaní nálepných listov chceme pokračovať v doterajšom rozsahu. To znamená, že vzhľadom na menší záujem zberateľov budeme ich vydávať sporadicky k vybraným emisiám. Podobne budeme pokračovať aj pri vydávaní známkových zošitkov a analogických pohľadníc.

Z '95: Budú tieto vydania zahrnuté do emisného plánu na rok 1995?

J. HORVÁTHOVÁ: Na tento rok nie, ale v budúcnosti sa s tým ráta. Informácie však zberatelia môžu získať z filatelistických časopisov.

Z '95: Keď už sme pri informáciach - predvlni i vlni boli časté zmeny v dátumoch vydania jednotlivých emisií. Tieto zmeny zaiste robili problémy aj Vám, tak ako aj zberateľom, ktorí strácali prehľad o tom, čo a kedy bude vydané. Čo by bolo potrebné urobiť v tejto oblasti, aby sa veci "pohli k lepšiemu"?

J. HORVÁTHOVÁ: Príčiny týchto zmien spočívali hlavne v nedodržiavaní termínov odovzdávania výrobných podkladov pre tlač do Poštovej tlačiarne cenín a.s. Praha. Nedodržiavanie bolo zase ovplyvnené tým, že Slovenská republika ako nová známková krajina si musela vybudovať spolupracovníkov z radov výtvarníkov a rytcov, ako aj z dôvodov vypracovania smerníc a rozdelenia kompetencií na zabezpečenie vydávania poštových známok a celín.

Žiaľ, ešte aj v prvom štvrtroku 1995 nastali zmeny v termínoch vydania (informáciu o nich prinášame na inom mieste časopisu - pozn. redakcie). Verím však, že k iným zmenám termínov vydania už v tomto roku nedôjde.

Z '95: V tomto roku nastali nejaké zmeny v odbere noviniek klubmi filatelistov?

J. HORVÁTHOVÁ: Kluby sú informované, že od 1. októbra 1994 novinkovú službu zabezpečuje POFIS. Pri tejto príležitosti chcem podotknúť, že podklady, ktoré sme prevzali od firmy SLOVAKIA FILA nie vždy sú presné a z tohto titulu prichá-

dza aj k nezrovnalostiam, ktoré v spolupráci s klubmi uvádzame na správnu mieru. Inak k zmenám v podmienkach novinkovej služby neprišlo. Naďalej platí aj to, že pri zásielkach do 500 korún účtujeme klubom poštovné, pri zásielkach nad 500 Sk tieto náklady nezaratúvame.

Z '95: Dlhé roky ste sídlili v strede mesta. Zrazu ste sa ocitli "kdesi" v Petržalke. Ako ste spokojní s priestormi v tejto časti mesta?

J. HORVÁTHOVÁ: S priestormi nie sme príliš spokojní, nakoľko sú už tesné pre činnosti, ktoré POFIS zabezpečuje. Zákazníci našej písomnej predajne si tiež sťažujú na naše excentrické umiestnenie. Podľa prísľubu pána riaditeľa Slovenskej pošty Ing. Pavla Pažitnaja sa pre POFIS ráta s priestormi na bratislavskej hlavnej pošte - pravda, až po jej rekonštrukcii. Na žiadosť ZSF sme aspoň novinikovú službu premiestnili do priestorov na námestí Slobody č.6.

Z '95: Koncom roku 1994 sa v ČR objavili prvé sady obrazových poštových lístkov. O efektívnosti vydania takýchto lístkov sa neraz hovorilo aj na zasadaniach oboch komisií známkovej tvorby MDSVP SR. Chystá sa niečo podobného vydať v tomto roku aj na Slovensku?

J. HORVÁTHOVÁ: Na Slovensku sa zatiaľ vydali dva príležitostné poštové lístky, a to s prítláčami k 1. výročiu vzniku SR a k ankete o najkrajšiu poštovú známku. POFIS predpokladá v tomto roku vydať päť podobných lístkov, o ktorých budeme verejnosť včas informovať. O koncepcii vydávania obrazových poštových lístkov sa ešte nerozhodlo.

Z '95: O tlači poštových známok i iniciatívach POFIS-u smerom do zahraničia sme už hovorili. Čo pre propagáciu slovenských poštových známok robíte u nás doma?

J. HORVÁTHOVÁ: Informačná činnosť, ktorú sme spomenuli pre zahraničie, platí aj pre naše redakcie filatelistických časopisov. Pokračujeme aj vo vydávaní plagátov s celoročnou produkciou známok - za rok 1994 bude plagát vyhotovený už v polovici februára. Zúčastňujeme sa aj na domácich výstavách, besedách a iných kultúrnych a spoločenských podujatiach, o ktorých máme informáciu a kde zo strany organizátora je záujem o našu účasť. V mnohých prípadoch je naša účasť spojená s predajom známok a celín. V budúcnosti chce SP, š.p., vo väčších mestách rozšíriť predaj filate-

listického tovaru na poštách.

Z '95: Čo by ste ešte, pani vedúca, chceli dodať na záver rozhovoru?

J. HORVÁTOVÁ: Chcem ubezpečiť všetkých našich zákazníkov, že našou snahou je stále zlepšovať našu prácu, skvalitňovať a rozširovať naše služby.

Všetkým zberateľom prajem do nového roku veľa zdravia a šťastia - i radosti zo zbierania slovenských poštových známok.

Z '95: Ďakujeme pani Horváthovej za poskytnutie rozhoru a želáme jej, aby sa práca POFIS-u pod jej vedením darila.

(vkn)

DEVÍZOVÁ KONTROLA (1939)

Slovenský snem vyhlásil 14. marca 1939 samostatný Slovenský štát. Nový štátny útvar v zložitej vojensko-politickej situácii (obsadenie zvyšku Čiech a Moravy nemeckou armádou, vytvorenie protektorátu Čechy a Morava, obsadenie západného Slovenska nemeckou armádou) prijal opatrenia na ochranu devízového hospodárstva. Vládne nariadenie č.16, publikované v Slovenskom zákonníku /1/, rieši situáciu týmto spôsobom:

Vládne nariadenie zo dňa 18.marca 1939 o devízovom opatrení.

Vláda Slovenského štátu na základe § 4 zákona zo dňa 14.marca 1939 číslo 1 sl. z., o samostatnom Slovenskom štáte, nariaďuje toto:

§ 1.

Za účelom pohľadu nad zachovávaním devízových predpisov je ministerstvo financií, príp. orgán ním poverený, oprávnené prevádzkať devízovú kontrolu pri listových zásielkach určených do cudziny

§ 2.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňa 18.marca 1939, prevedie ho minister financií v dohode s ministrom dopravy

Dr. Tiso, v.r.

Dr. Tuka

Dr. Fritz

Dr. Ďurčanský

Medrický

Dr. Pružinský

Stano

Sivák

Čatloš

Situáciu, v ktorej bolo prijaté vládne nariadenie č.16, charakterizuje vládne nariadenie č.9 zo dňa 16.marca 1939 /2/ o mimoriadnych opatreniach pre celé územie Slovenského štátu.

§ 1.

/1/ Podľa zákona o mimoriadnych opatreniach

vyhlasujú sa na dobu 3 mesiacov odo dňa účinnosti tohoto nariadenia obmedzujúce alebo rušiace dočasne slobody zaručené ustanovením § 113 zákona zo dňa 29.februára 1920, čís. 121 Sb. z. a n.

/2/ Všetky účinky, vypočítané v §§ 8, 9 a 10 zákona o mimoriadnych opatreniach, nadobúdajú v plnom rozsahu platnosti.

§ 3.

Toto nariadenie platí na území celého štátu a nadobúda účinnosti dňa 17.marca 1939.

Platnosť nariadenia č.9 o mimoriadnych opatreniach bola predĺžená s účinnosťou od 17.júna 1939 /3/ na ďalšie 3 mesiace.

Štúdia /4/ venuje pozornosť kontrole poštových zásielok z hospodárskych príčin (devízová kontrola) alebo z politických príčin (cenzúra). Štúdia prináša reprodukciu doporučenej listovej zásielky podanej na poštovom úrade Bratislava I pre adresátku vo Viedni. Zásielka bola, podľa odtlačku poštovej pečiatky, podaná k poštovej preprave dňa 14.marca 1939. V dôsledku mimoriadnej situácie a prijatých mimoriadnych opatreniach bola prepustená do zahraničia až po vykonaní devízovej kontroly. Táto bola nariadená a vykonávaná s účinnosťou od 18.marca 1939. Odtlačok gumovej pečiatky s legendou Devízová kontrola potvrdzuje výkon devízovej kontroly.

Ing. Jozef Tekel, CSc.

Literatúra:

- /1/ Slovenský zákonník (Sl.zn.), čiastka 4, 18.marca 1939
- /2/ Sl.z., čiastka 3, 17.marca 1939
- /3/ Sl.z., čiastka 31, 28.júna 1939
- /4/ Bachratý, M., Slovenský postilión, č.1, 1990, s.4-30, ZSF, Bratislava

**VYKUPUJEME
NEPOŠKODENÉ POUŽITÉ
TELEFÓNNE KARTY
v cenách od 10 do 50 Sk**

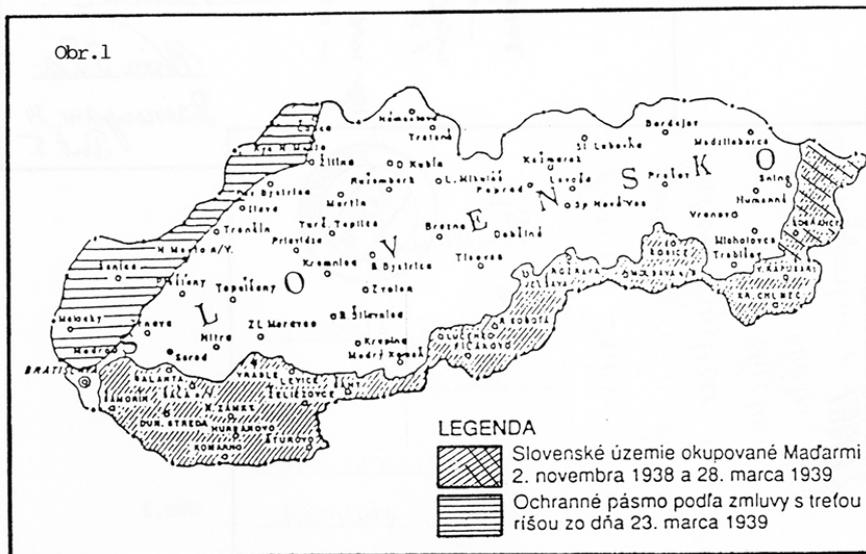
**ALBUM, Lazaretská 11
BRATISLAVA**

Pripomíname si

NEMECKÉ OBSADENIE ZÁPADNÉHO SLOVENSKA (1939)

Marcové dni roku 1939 významne zasiahli do života slovenského a českého národa. Slovenský snem prijal 14. marca 1939 zákon o vzniku Slovenského štátu /1/. Nový štátny útvar používal názov Slovenská republika na základe ústavného zákona z 21. júla 1939 /2/.

Nemecká armáda obsadila 15. marca 1939 zvyšok územia Čiech a Moravy. Nemecké jednotky sa nezastavili na slovensko-moravskej hranici, ale bleskovo prenikli na západné Slovensko. Odzbrojili vojenské posádky, obsadili významné vojenské objekty a postúpili až do údolia Váhu. Jednotky nemeckej brannej moci prenikli na územie Slovenska dvoma smermi: Na juh od Breclavi v smere na Malacky a cez Vlársky priesmyk na stredné Považie. Rozkaz obsadiť južnú Moravu a časť juhozápadného Slovenska dostali nemecké jednotky vo Viedni (XVII. armádný zbor). Nemecké jednotky obsadili vytýčenú čiaru od poľských hraníc údolím rieky Kysuca k Váhu, údolím rieky Váh, ďalej východnými svahmi Karpát až k Devínu. Devín (Theben, nem.) a Petržalka (Engerau, nem.) boli pripojené k obsadenému Rakúsku, provincia Niederdonau, už v jeseň 1938. Nemecké vojsko obsadilo posádky v Pezinku, Modre, Malackách, Plaveckom Podhradí, Hlbokom, Senici, Nemšovej, Novom Meste nad Váhom, Trenčíne, Istebníku, Skalke pri Trenčíne, Žiline a vojenský výcvikový priestor Turecký vrch v Malých Karpatoch /3/. Wehrmacht si prisvojila na obsadenom území všetky civilné a vojenské právomoci.

Rokovania medzi slovenskými a nemeckými predstaviteľmi začali v noci zo 17. na 18. marca 1939. Výsledkom bolo vypracovanie Zmluvy o ochrannom pomere medzi Nemeckou ríšou a Slovenským štátom (Schutzvertrag, nem.), ktorú slovenskí a nemeckí predstavitelia podpísali 23. marca 1939. Za nemeckú vládu to bol J. von Ribbentrop, za slovenskú dr. J. Tiso, dr. V. Tuka a dr. F. Ďurčanský. Text zmluvy bol publikovaný v roku 1940 v Slovenskom zákonníku /4/. Jadróm zmluvy je článok 2 (krátene):

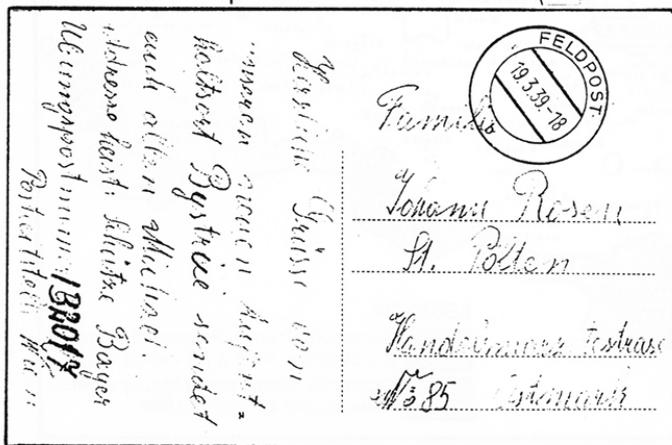
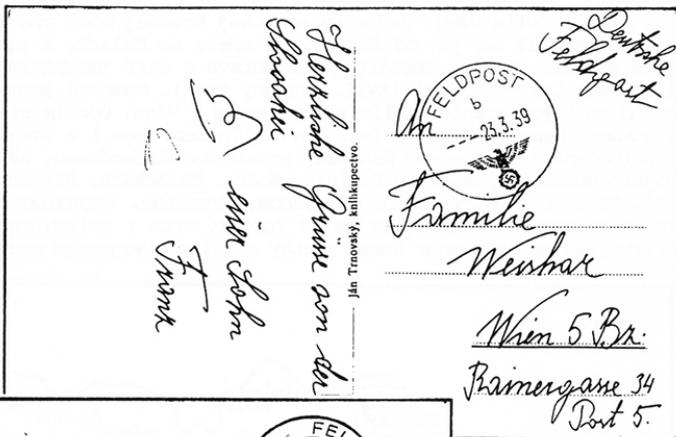
Na prevedenie ochrany prevzatej Nemeckou ríšou má nemecká branná moc právo v pásme, ktoré je na západe ohraničená hranicou Slovenského štátu a na východe všeobecnou čiarou východného okraju Malých Karpát, východného okraju Bielych Karpát a východné-

ho okraju pohoria Javorníkov, kedykoľvek zriaďovať vojenské objekty a držať ich obsadené silou, ktorú pokladá za potrebné.

V pásme opísanom v odst. 1 vykonáva vojenské výsostné práva nemecká branná moc.

Územie západného Slovenska, ktoré nemecká branná moc bezprostredne kontrolovala, tvorilo oblasť ochranného pásma (Schutzzone, nem.). Po zložitých rokovaniach boli určené hranice ochranného pásma: Devín (kóta 343) - Kamzík (kóta 423, 445) - Rača - Svätý Jur - Modra - Kráľová - Dubová - Častá - Dolany - Dolné Orešany - Smolenice - Trstín - Naháč - Dechtice - Čtelnica - Vrbové - Očkov - Čachtice - Nové Mesto nad Váhom - Trenčianske Bohuslavice - Trenčín - Zamarovce - Nemšová - Lednické Rovné - Púchov - Bytča - Budatín - Kysucké Nové Mesto - Kysucký Lieskovec - Čadca - Svrčinovec. Nemecké jednotky sa postupne stiahli do tohto priestoru a využívali ho až do odchodu z územia na jar 1945.

Obr. 2

Obr. 3

Ochranné pásmo na západnom Slovensku je vyznačené na nákrese (obr.1). Pôvodný náčrt /5/ je opravený: Osobitne je označené územie, ktoré okupovalo horthyovské Maďarsko na východe Slovenska (marec 1939). Na nákrese nie sú vyznačené obce Devín a Petržalka, ktoré boli súčasťou Deutsches Reich od jesene 1938.

Nemecká okupačná armáda aktivovala poľnú poštovú službu na obsadenom území bývalého Česko-Slovenska v období od 15. marca do 30. apríla 1939 /6/. Na zásielkach odoslaných z obsadeného územia západného Slovenska sa objavujú dva typy pečiatok nemeckej poľnej pošty: Jednokruhové pečiatky s legendou FELDPOST, rozlišovacie písmená "a" až "c", s kresbou ríšskej orlice v dolnej časti odtlačku pečiatky, resp.

dvojkruhové pečiatky s legendou FELDPOST bez kresby orlice, rozlišovacie písmeňá pečiatok "a" až "f" v dolnej časti medzikružia. Oba typy pečiatok môžeme nájsť na celistvostiach zo západného Slovenska. Pohľadnica z Nového Mesta nad Váhom (obr.2) má odtlačok jednokruhovej pečiatky. Tento typ pečiatky je známy aj na pohľadniciach Skalice, Trenčína a Nemšovej. Pohľadnica zo Záhorskej Bystrice (obr.3) má odtlačok dvojkruhovej pečiatky.

Skutočnosť, že príslušníci okupačnej armády používali v písomnom styku so zápolím miestopisné pohľadnice, dokumentuje výnimočnú situáciu. Miestopisné pohľadnice nezatajili lokalitu, v ktorej odosielateľ pôsobil v určitom čase. Na pohľadnici zo Záhorskej Bystrice odosielateľ oznamuje kryciu adresu: Übungspostnummer 132017, Postleitstelle Wien.

Ing. Jozef Tekeľ, CSc.

Literatúra:

- /1/ Slovenský zákonník (Sl.z.), čiastka 1, 14.marec 1939
- /2/ Sl.z., čiastka 41, 31.júl 1939
- /3/ Hubenák, L., Historická revue, 5, č.6, 1994, s.16-17
- /4/ Sl.z., čiastka 47, 23.september 1940
- /5/ Národná obroda, 18.november 1994
- /6/ MICHEL, Handbuch-Katalog Deutsche Feldpost 1937-1945, München 1991

"Handru s listami hodil na zem a každý si vzal, čo chcel"

O RAKÚSKEJ POŠTE V JERUZALEME

Nejedna zbierka známok ale aj pamätná tabuľa v starom meste v Jeruzaleme, pripomínajú, že poštová správa monarchie slúžila aj v tejto "zaslúbenej" krajine. Tento, azda svojrázny jav rakúskych služieb cudzincom ako "gastarbeitrom" v niekdajšom Turecku sa dá vysvetliť tým, že európske mocnosti na základe "kapitulácií" - tak sa nazývali zmluvy s vládcami Turecka - získali osobitné práva, aby chránili záujmy svojich kresťanských poddaných v Osmanskej ríši. Orgány, ktoré zabezpečovali túto ochranu a pritom sa usilovali zabezpečiť si rozšírenú oblasť pôsobenia, boli konzuláty.

Keď roku 1849 prvý raz rakúsky cisársky konzul nastúpil do svojej funkcie v Jeruzaleme, stretol sa tu s niekoľkými neprijemnými prekvapeniami. Jedno z nich spočívalo v tom, že tu nejestvovala prijateľná možnosť poštového spojenia s ostatným svetom.

Turecká vláda síce krátko predtým zriaďovala akúsi poštovú službu, lenže pán von Pizzamano, nový konzul, nemal veľa chuti zveriť jej svoje listy. V správe svojmu predstavenému do Carihradu to vykreslil takto:

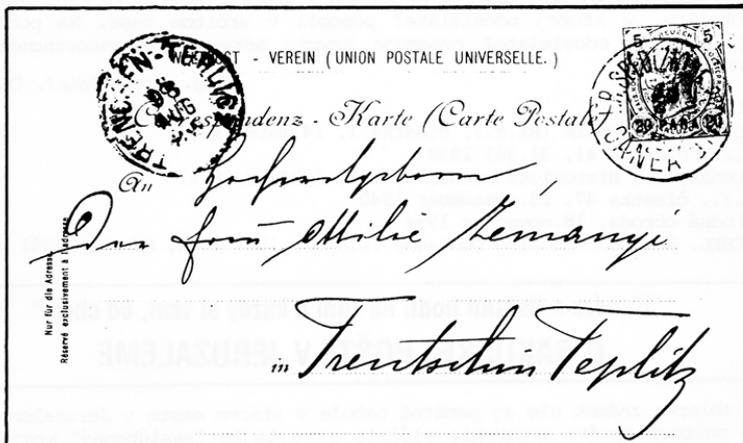
"Každú stredu odchádza odtiaľto kurier na koni, ktorý sa do Bejrútu dostane v neďelu, ak to počasie umožňuje a ak sa neutopí v rieke Damure... Najväčšie ťažkosti sú s doručovaním listov. Poštová zásielka je oficiálne adresovaná pašovi (guvernérovi jeruzalemskému): keď sa tento necíti dobre, spí alebo práve odchádza do svojho háremu, doručovanie listov sa odkladá na lepšie časy. Ak sa to Jeho excelencií zapáči, prichádza akési individuum a zvyšok listov zabalí do handry a s týmto nákladom potom prejde bazárom, po konzulátoch a kláštoroch - ako sa mu to práve hodí. Svoju handru s listami hodí na zem, a pretože tento človek nevie čítať, každý si môže vziať, čo chce. Takáto poštová služba sa pre našu úradnú korešpondenciu prirodzene nedá použiť..."

Aj iné európske inštitúcie a mnohé súkromné osoby sa sťažovali na nedostatok spoľahlivého poštového spojenia. "Okrem toho v Jeruzaleme býva 2 000 a možno aj viac židov, pochádzajúcich z Haliča a z ruského Poľska, ktorí udržiavajú živé styky s vlastou. Bolo to najmä na žiadosť týchto, že som prehovoril siňora Laurella, agenta spoločnosti Lloyd v Beirute, aby zriadil pravidelné spojenie kuriérmi medzi Jeruzalemom a Beirutom, ktorí by sa do Beirutu dostali pred odchodom nášho parníka do Európy".

Táto kuriérna služba dostala od samého začiatku neoficiálny názov "rakúska pošta" a tešila sa všeobecnej obľube.

Koncom roku 1852 sa v Palestíne povrávalo, že Rakúsky Lloyd sa chystá zriaďovať pravidelnú službu, ktorá by prichádzala štyrikrát mesačne do Jaffy. A naozaj, správny radca Lloyd sa začiatkom roku 1853 obrátil na konzula, ktorý mu hneď navrhol zriadiť v Jaffe i v Jeruzaleme po jednej agentúre.

"Rakúske poštové spojenie medzi Jeruzalemom a Jaffou teda jestvuje od marca tohto roku" - takto neskôr zhrnul skutočnosť konzul a vraj nikto nič nenamietal, ba ešte aj sám paša využíval túto poštu pre svoju korešpondenciu a prostredníctvom agentúry posielal do Carihradu peniaze.

"Kuriér každú druhú nedelu vyrážal na obed z Jeruzalema, sprevádzaný "kavacom" konzulátu. Časť noci strávil v Ramli a nad ráno už prichádzal do Jaffy. Parník spoločnosti Lloyd prichádzal každý druhý pondelok okolo druhej hodiny do Jaffy: o štvrtej hodine kuriér opäť vyrazil na cestu do Jeruzalema, kde dorazil v utorko nad ráno." Takto konzul opisoval nie práve ľahkú službu. Na otázku ministerstva obchodu podal presnejšiu informáciu o dĺžke cesty:

"Bolo to 6 a 1/2 až 7 nemeckých míľ, pričom sa pre takú vzdialenosť obyčajne potrebuje 10 hodín. Päť hodín sa ide pustým pohorím, zvyšných 5 hodín po rovine, ktorá je pri dažďoch, keďže niet ciest, veľmi ťažko schodná a neraz je samé jazero."

Kto dnes žije v Izraeli a s cudzinou si dopisuje leteckou poštou, sotva si spomenie na cisársko-kráľovského konzula, ktorý pred 145 rokmi, celkom potichu, zriadil "Rakúsku poštu". Takisto si sotva kto spomenie na veľkú kolóniu rakúskych Židov vo Svätej zemi, ktorí boli jej prvými a najhorlivejšími zákazníkmi.

Poznámka: "Služobným jazykom" v konzulárnych úradoch Levanty, ako aj v spoločnosti Lloyd Austriaco bola taliančina, čo dodáva korešpondencii medzi Viedňou a Jeruzalemom ďalší svojrázny kolorit.

WALTER POLLAK

**STÁLE VYKUPUJEME
POHLADNICE
DO ROKU 1945
POUŽITÉ I NEPOUŽITÉ**

**ALBUM, Lazaretská 11
811 08 BRATISLAVA**

ŠPECIALIZOVANÝ KATALÓG TK SR

V dnešnom čísle časopisu začíname uverejňovať na pokračovanie Špecializovaný katalóg telefónnych kariet Slovenskej republiky. Katalóg je umiestnený v strede časopisu tak, aby sa prípadne mohol vyňať, spojiť a samostatne používať. Preto má aj samostatne číslované strany, ktoré budú nadväzovať s ďalšími časťami.

Katalóg uverejňujeme bez zásahu redakcie v podobe, ktorej nám ho autor predložil.

STATE PRE NUMIZMATIKOV

KONZERVÁCIA MINCÍ

Odporcovia konzervácie mincí uvádzajú zpravidla dve zásadné námietky. Prvá je, že minca by mala starnúť úmerne k svojmu skutočnému veku, a preto nie je žiaduce toto starnutie umelo zastaviť. Druhá námietka spočíva v obave, že konzervácia nepriaznivo zmení vzhľad mince.

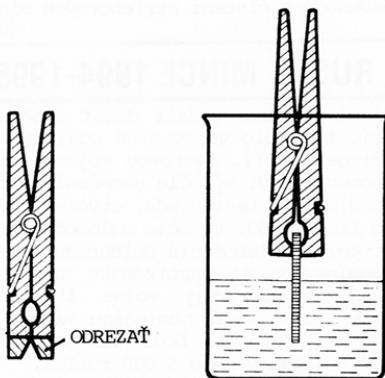
K prvej námietke stačí pripomenúť, že by bola opodstatnená pred niekoľkými desaťročiami. Dnes, keď je ovzdušie plné zlúčenín síry, ktoré poškadzujú mince najviac, je ich konzervácia nevyhnutná. Druhá námietka prezrádza neinformovanosť, pretože dobre urobená konzervácia nesmie byť voľným okom viditeľná, nesmie mincu poškodzovať.

V dnešnej dobe sa používajú prevažne dve konzervačné metódy a obe sú rovnocenné. Najznámejšia a najpoužívanejšia metóda je konzervácia vrstvičkou laku. Používa sa výlučne lak na ochranu kovov. Najlepšie sa osvedčil lak nitrocelulózový C 1005, priesvitný. Riedime ho riedidlom C 6000.

Pretože pri konzervácii je veľmi dôležité správne zriedenie laku, vykonáme vopred skúšku jeho hustoty a to nasledovným spôsobom: Niektorú lacnú mincu očistíme a ponoríme ju kolmo do zriedeného laku (najprv riedime zhruba 1:1) asi do jej polovice a ihneď ju vytiahneme. Ak z mince odkvapnú dve kvapky, možno hustotu laku považovať za optimálnu. Ak odkvapnú tri alebo viac kvapiek, lak je príhustý, a preto sa ho na mincu nabralo väčšie množstvo. Keby však z mince odkvapla iba jedna alebo žiadna kvapka, lak je prívelmi riedky - preto sa na minci neudržal. V takomto prípade ho zahustíme pridaním malého množstva nezriedeného laku. Aby sme pri opakovaní skúšky nemali zkeslené výsledky, použijeme inú mincu, prípadne mincu z prvej skúšky dôkladne omyjeme riedidlom. Kontrola hustoty laku sa musí vykonať pred každým lakovaním, nakoľko sa riedidlo stále odparuje, čím lak hustne.

Ak máme lak aj mince správne nachystané, pripravíme si jednoduchú pomôcku z

dreveného štipca na bielizeň, ktorý upravíme podľa obrázku. Množstvo štipcov pripravíme podľa množstva mincí pripravených na konzerváciu. Upraveným štipcom opatrne zachytíme mincu asi v jej tretine a kolmo ju ponoríme do pripraveného laku asi 2-3 mm nad polovicou mince a ihneď ju vytiahneme. Necháme odkvapnúť lak a poslednú kvapku, ktorá sa vytvorí na spodnej hrane mince, odstránime ľahkým dotykom kvapky o pijavý alebo filtračný papier. Štipce s mincou položíme do vodorovnej polohy a necháme zaschnúť (asi 10 min.). Po zaschnutí mincu v štipci uvoľníme a otočíme ju o 180 stupňov, znovu ju štipcom prichytíme a rovnakým spôsobom nalakujeme aj druhú časť mince. Ak je lak správne zriedený, nie je spojenie laku v polovičke mince vôbec badateľné.

Výhodou tejto metódy je ľahké odstránenie laku ponorením mince do príslušného riedidla. Nevýhodou je pomerne malá mechanická pevnosť laku. Pri častejšej manipulácii s lakovanou mincou môže dôjsť ľahko k odretiu laku.

Druhá konzervačná metóda je založená na vlastnostiach silikónových olejov, ktoré majú tú prednosť, že odolávajú zmenám teploty v rozsahu od -60 do 200 stupňov Celsia, sú odolné aj voči chemickým vplyvom a vlhkosti. Toto sú vlastnosti pre konzervovanie mincí veľmi dôležité. Nie je dôležitý typ silikónového oleja (líšia sa od seba najmä viskozitou).

Vlastné konzervovanie je veľmi jednoduché. Pripravíme si dva kusy mäkkej handričky. Jeden kus navlhčíme silikónovým olejom a jemne ním mincu pretre-

me. Aby minca pri dotyku holou rukou nepôsobila masťne, otierame ju jemne medzi prstami druhou pripravenou handričkou tak, akoby sme chceli olej z mince zotrieť. Netreba sa báť, že by sme olej zotreli celkom, pretože ďalšou vlastnosťou silikónov je ich schopnosť pevne prilnúť k podkladu tak, že sa mechanicky nedajú odstrániť. Odstrániť ich možno iba chemicky pomocou odstraňovača silikónových olejov.

Výhodou tejto metódy je veľká odolnosť pred mechanickým otieraním, nevýhodou je ťažšie odkonzervovanie.

Pre úplnosť je potrebné spomenúť aj možnosť konzervovania mincí pomocou rôznych voskov. Nakoľko však chemické zloženie vosku môže obsahovať aj zložky pre mince škodlivé, túto metódu neodporúčame.

Nabudúce o čistení strieborných mincí.
-ka-

RUSKÉ MINCE 1994-1995

Vlani v Rusku vydali desať pamätných mincí. Päť Bolo venovaných udalostiam v spojitosti s II. svetovou vojnou. Mince pripomenuli 50. výročie ukončenia blokády hrdinského Leningradu, otvorenia druhého frontu, 50. výročie oslobodenia Sevastopola, oslobodenia Belehradu a minca pripomínajúca aj partizánske hnutie vo Veľkej vlasteneckej vojne 1941-1945. Všetky mince majú nominálnu hodnotu 3 ruble a v predaji boli len v kvalite PROOF - každá v cene 5 000 rubľov.

Koncom roka 1994 vydali v Rusku už štvrtú 5-kusovú sériu mincí s námetom ochrany ohrozených zvierat zapísaných v Červenej knihe. Každá z nich mala "nominál" 50 rubľov.

Tohtoročný ruský emisný plán predpokladá vydanie 10 mincí, ktoré budú mať opäť vzťah k II. svetovej vojne. Všetky mince budú mať nominálnu hodnotu 3 ruble (v úradnom prepočte ku koncu roku 1994 tri ruble sa rovnali asi 3 slovenským halierom).

Mince pripomenú oslobodenie Varšavy, Budapešti a Prahy, obsadenie Kaliningradu (Königsbergu), Viedne a Berlína. Ďalej pripomenú stretnutie na Labe, kapituláciu Nemecka, rozbitie kvantunskej armády a kapituláciu Japonska. Náklady sa budú pohybovať od 200 do 350 tisíc kusov. Prvá minca (Varšava) mala byť vydaná 17. januára a posledná (Praha) 9. mája 1995.

V. Priputen, Moskva

BANKOVKY

(Pokračovanie z minulého čísla)

Na bankovkách európskych krajín možno vidieť pri menách autorov rôzne skratky. Sú to skratky odvodené z latinčiny:

DEL - delineavit - nakreslil
Sc - sculpsit - vyryl
INV - invenit - navrhol
FEC - fecit - vykonal
PINX - pinxit - maloval

Na bankovkách ČSR sa ešte používali skratky:

GRAF - graficky upravil
GIL - gilošoval

Používali sa aj kombinácie skratiek:

INV.DEL - navrhol a nakreslil
INV.PINX - navrhol a maloval

Zachovalosť bankoviek sa označuje v niekoľkých stupňoch:

- N (niekedy 0) = luxusná, nová, banková akost'
1 = krásna, čistá, nebadateľne preložená
2 = viditeľne preložená, menšia nečistota
3 = opotrebovaná z obehu, nepoškodená
4 = opotrebovaná, natrhnutá, predratá, popísaná, špinavá
5 = veľmi zlá, natrhnutá, chýbajúce časti, špinavá a ďalšie chyby.

Je len samozrejmé, že každý zberateľ sa bude usilovať do svojej zbierky zaradiť bankovky v kvalite N alebo 1. Veľmi skoro však zistí, že najmä u starších a vzácnych bankovkách je exemplár v kvalite N alebo 1 prakticky nedosiahnuteľný. Preto možno odporučiť zaradiť do zbierky aj bankovky horšej kvality a snažiť sa ich vylepšovať, prípadne opraviť. Podľa možnosti ich postupne vymieňame za lepšie exempláre až kým sa nám podarí vybudovať zbierku v najvyššie možnej kvalite.

Pri zlepšovaní vzhľadu bankoviek postupujeme opatrne a s vedomím, že nie je možné z bankovky kvality 4 urobiť kvalitu 2. Avšak omytím a "vyžehlením" sa jej vzhľad zaručene zlepší. Špinu z bankovky odstránime vlačnou šampónovou vodou, ktorou bankovku omyjeme po celej ploche. Potom bankovku opláchneme vlačnou vodou a osušíme. Ešte vlhkú bankovku potom vložíme medzi dva slabo porézne hárký papiera a po celej ploche dobre

zatažíme. Na tento účel je výhodné použiť aj dva kusy dostičiek vysokolešteného mramoru. Týmto spôsobom sa dá vyrovnat' aj pomačkané bankovky, i keď ostré priehyby alebo zlomy sa celkom odstrániť nedajú. Vzhľad bankovky sa však celkom určite zlepši.

Oveľa zložitejšie je opraviť roztrhanú bankovku alebo vlepíť jej odtrhnutú časť. Takáto oprava si vyžaduje už väčšie skúsenosti a tiež určitú zručnosť. V tomto prípade sa však neodporúča použiť lepiace pásky typu IZOLEPA, ktoré by bankovku po čase nenapraviteľne poškodili.

Záverom sa stručne zmienime o falšovaných bankovkách. Stále treba mať na pamäti, že bankovky sa vždy falšovali a zrejme sa budú falšovať aj budúcnosti. Najmä platné bankovky a bankovky väčšej zberateľskej hodnoty. Obozretnosť tu je vždy na mieste.

Zberateľská vzácnosť bankoviek nie je daná iba cenou, ale aj jej dosažitelnosťou. Preto cena bankoviek býva spravídla cenou záľuby, to znamená vzájomnej dohody.

(Pokračovanie)

Dievčatá alebo Dve ženy?

MDSVP SR v emisii Umenie vydalo 15. decembra minulého roku transpozície obrazov dvoch významných slovenských maliarov: Dievčatá od Janka Alexyho a Býci od Vincenta Hložníka. Názvy obrazov boli

vo filatelistickej tlači uvedené zhodne s tými, ktoré sú uvedené na známkach, vrátane letopočtov 1932, resp. 1969.

Zaujal ma názov obrazu Janka Alexyho Dievčatá, pretože mám umeleckú pohľadnicu, kde názov obrazu je uvedený ako Dve ženy 1933. Tento názov okrem slovenčiny je uvedený aj vo francúzštine (Deux femmes 1933) a v nemčine (Zwei Weiber 1933). Odlišnosť okrem názvu diela je aj v dátovaní jeho vzniku.

Pohľadnicu vydala Matica Slovenská v Turčianskom Sv. Martine ako Veľkonočný pozdrav (rok vydania na pohľadnici nie je uvedený).

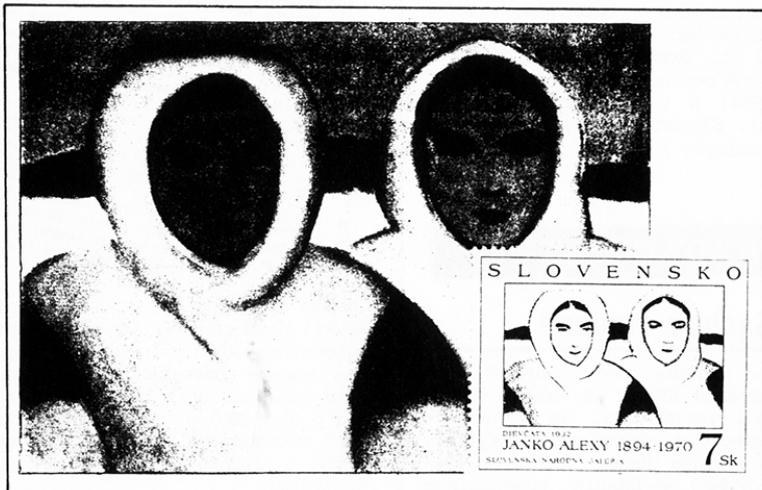
Rád by som poznal vysvetlenie týchto odlišností.

Ján Mička

NOVÉ TALIANSKÉ SLOVACIKUM

Talianka poštová správa pri príležitosti 100. výročia úmrtia Lajosa Kossutha (1802-1894), uhorského politika, štátnika a publicistu, vydala 30.4.1994 príležitostnú poštovú známku s jeho portrétom v nominálnej hodnote 3 750 L. Slovenským námetovým filatelistom, zberateľom poštových slovacík nie je potrebné podrobne predstavovať uvedenú osobnosť, povedzme si len, čo všeobecne asi je menej známe.

L. Kossuth je slovenského pôvodu, jeho historicky známy prvý praded bol sloven-

ský poddaný v turčianskej stolici. Študoval v Prešove, stal sa advokátom v Zemplínskej stolici (1823-1832) a od roku 1832 juristom na uhorskom sneme v Bratislave. Ako spravodajca a poslanec uhorského snemu bol vedúcou osobnosťou pri presadzovaní konštitučných premien na sneme v Bratislave (1847-1848) a pri ich kodifikovaní v marcových konštitučných zákonoch v roku 1848.

Ešte pred porážkou uhorskej armády v boji za osamostatnenie Uhorska svoju vlasť opustil. Zvyšok života strávil v emigrácii, väčšinou v Taliansku, kde najmä v 50. a 60. rokoch 19. storočia organizoval rozličné akcie protihabsburského odboja. Slovákov zo svojich federalizačných plánov vynechal, pretože ich za národ nepovažoval.

L. Kossuth zomrel v Taliansku, v meste

Turin (Torino), 20.3.1894. Pri príležitosti výročia jeho úmrtia usporiadali v tomto meste filatelistickú výstavu, používala sa tu príležitostná pamätná poštová pečiatka s jeho portrétom a bola vydaná aj carte-maximum L. Kossutha.

V súvislosti s výročím jeho úmrtia vydalo poštovú známku aj Maďarsko, a to vo februári minulého roku, v nominálnej hodnote 19 Ft. Okrem toho sa používali príležitostné pečiatky na pošte Budapešt 4 (17.2.1994) a v jeho rodisku Monok (20.3.1994). Slovacikári si môžu obohatiť svoje zbierky o ďalšie prírastky.

-joje-

POHĽADY DO SVETA

Sachs a Fontane

Z pomerne veľkého počtu portrétových poštových známok SRN v poslednom štvrtroku zaujali najmä dve. Na jednej je portrét nemeckého obuvníckeho majstra, básnika a speváka Hansa Sachsa (1494-1576). Na druhej je básnik, románopisec

a novinár Teodor Fontane (1819-1898). Portrét H.Sachsa je vyhotovený podľa medotlače zo 17.storočia a T.Fontaneho podľa súdobej fotografie s ukážkou jeho

rukopisu v pozadí portrétu. Obe známky majú nominálnu hodnotu 100 pfenigov a sú vytlačené v malých háčkových s ozdobným okrajom.

-Zc-

ŽELEZNÝ BALVAN a V 2

Jednou z tragických kapitol 2. svetovej vojny bola bitka o Britániu a letecká vojna s bombardovaním Londýna a ďalších anglických miest. Do boja proti nemeckým útočníkom sa zapojili aj česko-slovenskí letci, ktorých hrdinstvo a odvaha boli všeobecne známe. Tieto historické udalosti sú aj filatelisticky dokumentované.

Ich lietadiel shodn...
 ok ráno dážď výbušných a zápalných...
 južných Anglicko. Stále prichádzajú sprá...
 ry očitých svedkov o tomto zázraku podob...
 nom prelete Kanálu. Mystické nemecké ná...
 boje sa rútily s nočnej oblohy a po dopadnutí...
 vybuchovali ako gigantické ohnivé gule. Po...
 zorovatelia novej nemeckej útočnej techniky...
 oznamujú, že nemecké náboje majú hroznú...
 rýchlosť. Doterajšie správy dosvedčujú zá...
 príčinné značných strát a škôd. Piloti jed...
 nej americkej leteckej základne v Anglicku...
 hovorili, že nové nemecké náboje sa podob...
 bajú ohnivým guľám. Podľa ich údajov vst...
 dávali zvuk, ktorý pripomína obrovský stroj...
 na prante. Korespondent »Morgen Tidningene...
 v Anglicku opisuje novú nemeckú zbraň, ako...
 veľký planúci železný balvan s ohnivým chve...
 stom na jednom konci. Odrazu zmizne potom...
 červený svetelný fenomén, nastane ohlušujú...
 ca detonácia a takmer súčasne sa rútila roz...
 bahané domy. Možno to vraj označiť za dačo...
 budúcnosti ako o no-

Nemci do bojov na sklonku vojny nasadzovali nové zbrane, ktoré mali priniesť rozhodujúci obrat vo vedení vojny. Medzi také zbrane patrila bezpilotná raketa známa pod označením V 2. Súdobá tlač písala o nich ako o "planúcom žeravom balvane" rútiacom sa po oblohe (na obr.výstrižok z článku v Slovenskej politike 18.6.1944).

Bitku o Britániu spreď päťdesiatich rokov si pripomenula anglická pošta príležitostnou poštovou pečiatkou s vyobrazením rakety V 2. Pečiatka dopĺňa náme-

tové zbierky venované 2. svetovej vojne ale aj histórii raketovej techniky a prehistórii kozmonautiky, pretože je známe, že ukoristené V 2 sa stali základom neskoršieho výskumu vesmíru.

J. Mička

Vianočná pošta

Podobne ako vianočná pošta KRISTKINDL v Rakúsku, je od roku 1993 v predvianočnom období zriaďovaný príležitostný poštový úrad aj v Maďarsku v obci NAGYKARÁCSONY (Veľké Vianoce). Z každej maďarskej pošty je možné poslať vianočný pozdrav tak, aby sa dostal na túto poštu a bol opečiatkovaný peknou vianočnou pečiatkou. Stačí si len zakúpiť a na

**Nagykarácsonyon
keresztül**

zásielku nalepiť vianočnú nálepku. Nálepka nasmeruje prepravu zásielky cez vianočnú poštu, odkiaľ po opečiatkovaní pokračuje na ceste k adresátovi.

K vlaňajším Vianociam príležitostnú poštovú pečiatku používala pošta BOŽÍ

DAR v Českej republike. Okrem domicilu a dátumu pečiatka mala aj text "Ježíšek" a kresbu vianočného stromčeka. Zásielky na opečiatkovanie bolo však potrebné poslať v obálke. Je možné, že v budúcnosti aj tu bude pracovať vianočný poštový úrad so všetkými náležitosťami (a s poskytovaním kvalitných odtlačkov, lebo tohtoročné neboli príliš vydarené).

Na Slovensku sa od roku 1989 každoročne používa vianočná príležitostná pečiatka na pošte Bratislava 1. Zberatelia si ju obľúbili, ale ako vianočná pošta v masovejšom meradle využívaná nie je. Alebo v tomto roku nám Vianočnú poštu priniesie "Ježiško"?

V. K. Németh

VESELÉ HOLOGRAMY

Mnohé poštové správy (Francúzsko, V. Británia, Švédsko, USA, Írsko, Poľsko, Lichtenstein, Nový Zéland a iné) vydali poštové známky pre korešpondenciu k rozličným životným príležitostiam, ako

Postimerkkejä / Frimärken
8 X 2,80 mk

Hinta / Pris 22,40 mk

napr. meninám, narodeninám, svadbám, úspechom v štúdiu a práci i ďalším príležitostiam. Spravidla sú to celé série známok so zaujímavými, často aj veselými kresbami. Koncom januára t.r. známky k životným príležitostiam vydalo aj Fínsko. Významný fínsky ilustrátor detských kníh M. Kunnas pre 8 známok vybral žartovné kresby z rozprávkového sveta zvierat konajúcich ľudské činy. Znamky boli vytlačené kombinovanou technikou - viac-

farebným ofsetom na papieri a v strede známky hologramom na umelej ligotavej fólii. Všetky známky majú nominálnu hodnotu 2,80 FIM a vyšli v známkovom zošitku.

-ZC-

RECENZIE

PAPÍROVÁ PLATIDLA...

... ČESKOSLOVENSKA 1919-1993, ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKÉ REPUBLIKY 1993-1995 - to je úplný názov novinky na katalógovom trhu z dielne OBaZP servis Hodonín, katalógu bankoviek autora Vlastimila Novotného.

Katalóg formátu 120x163 mm je vytlačенý na kriedovom papieri s kvalitnými farebnými reprodukciami všetkých bankoviek a veľmi podrobným spracovaním všetkých vydaných bankoviek. Kvalita rozhodne vyváža trochu vyššiu cenu katalógu, než sme boli zvyknutí pri tejto firme pri čiernobielych numizmatických katalógoch.

Cenové relácie uvádzané v českých korunách, po prirátaní približne 20 %, sú vo väčšine prípadov pre náš trh prijateľné, azda len bankovky Slovenského štátu 1939-1945 v "N-kovej" kvalite si zaslúžia prirážku až do výšky 50 % katalógovej ceny.

Cena katalógu je 220,- Sk.

-ik-

SPECIALIZOVANÝ KATALOG TELEFONNÍCH KARET ČSFR 1991-1992,

Na trhu sa objavil ďalší katalóg, tentoraz iba československých telefónnych kariet z dielne Filatelie Pěnkava.

Katalóg dosiaľ najpodrobnejšie spracúva všetky vydané telefónne karty počas existencie Československa, vrátane všetkých známych variánt, nuansov a odchýliek - farieb, prevedení čísiel a čipov, ba i textov na prebaloch, všetko s ocenením v KČ.

Snať až príliš podrobný úvod sa dá vysvetliť zámerom autorov brať tento stav za definitívny a k uzavretej kapitole sa vracat len príležitostne vydávanými cenníkmi. Všetky telefónne karty sú zobrazené obojstranne a čiernobielo. Katalóg má štandardnú prehľadnú úpravu a stojí 75,- Sk.

-ik-

MYCOPHILATELY IN CZECHOSLOVAKIA

Na pultoch filatelistických predajní sa po rokoch opäť objavila publikácia Marty Semerdžiev "Mycophilately in Czechoslovakia" (Mykofilatelia v Československu). Ako naznačuje názov, ide o publikáciu v angličtine.

56-stranovú publikáciu tvorí zoznam všetkých úradných i polouúradných vydaní známk s námetom mykológie a húb, vydaných na území bývalej Československej republiky.

Publikácia vyšla v náklade 300 kusov a je určená pre všetkých, ktorí huby radi zbierajú (v lese i na známkach), konzumujú, kreslia...

-MZ-

ČO PÍŠU INÍ

SLOVENSKÁ FILATELIA

Dvanáste číslo časopisu Slovenská filatelia uverejňuje informácie o tom, kde sa tlačia poštové známky exsovietskych

štátov a aké meny používajú (dr.V.Priputen). Falzifikát listu (s kantonálnou známkou 4 rappa) približuje dpt.Š. Plško v článku Metaforofózy jedného listu.

O neznámom type pečiatky poštovne Nevické píše Ing. J. Tekel, CSc. Mgr. J. Mička približuje prípravu a priebeh príležiatoistného letu Smolenice-Trnava pri príležitosti 80.výročia udelenia patentu na padák Š. Baničovi. Dr.J. Soukup sa venuje farbám na odtlačkoch slovenských príležitostných pečiatok. SF prináša aj emisný plán rakúskych známok na rok 1995 a ďalšie informácie.

-vkn-

Filatelie

V prvom tohtoročnom čísle českej Filatelie čitatelia nájdu dva ústredné články, zhodou okolností obidva z oblasti poštovej histórie Československa.

Tandem S. Hanzl - V. Schödelbauer podrobne rozoberajú problematiku spešných (expresných) tlačovín na našom území v období rokov 1916-1921 s mnohými ukázkami krásnych celistvostí. V článku "Razítka českých pošt po roce 1945" autor Mgr. R. Čech predstavuje filatelistickú "Popolušku" dosiaľ unikajúcu pozornosti zberateľov - pečiatky a nálepky poštových uzáverov.

Podrobne je opísaná história a pút najdrahšieho unikátu na svete - Britskej Guyany. Prílohu časopisu tvorí katalóg známok, FDC a celín ČSR a obsah Filatelie za rok 1994.

Nás potešila aj správa o našom časopise ZBERATEĽ '95.

-ik-

BÉLYEG

Z januárové čísla časopisu maďarských filatelistov, ktorý vydáva MABÉOSZ za podpory Maďarskej pošty, vyberáme:

T. Király približuje vydanie známok s pretlačou k šopronskému referendu (Soproni népszavazás) 14.12.1921. J.Jánosik približuje leteckú operáciu Spojencov v roku 1944 na Ukrajinu, ku ktorému pri príležitosti 50.výročia sa v ukrajinskej Poltave používala poštová pečiatka a boli vydané prítlačce na obálkach.

Stránky venované mladým filatelistom prezentujú dva príspevky: Letecká pošta k olympijským hrám (J.Mester) a Zaujímavosti a kuriozity vo svete známok (T. Cservinka).

Okrem pravidelných rubriek a informačného servisu, časopis prináša aj emisné plány známok Nemecka, Rakúska, Švajčiarska a Liechtensteinu na rok 1995.

-vkn-

SEKCIA ZBERATEĽOV SLOVENSKÝCH A ČESKÝCH ZNÁMOK

V tomto roku vyšiel už druhý informačný bulletin Sekcie zberateľov slovenských a českých známok, ktorý je ustanovený pri Zväze maďarských filatelistov a rediguje ho dr. D. Soóky.

Bulletin pokračuje v informáciach o slovenských poštových známkach, FDC a príležitostných poštových pečiatkach. Uverejňuje i prehľad o vydaných nálepných listoch, známkových zošitkoch a CM, ako aj novinky z Českej republiky: Nové známky a emisný plán na rok 1995.

Známky a príležitostné pečiatky v bulletine sú aj vyobrazené.

-vkn-

POST BOX

Čo sú to automatové známky?

ATM - to je skratka, s ktorou sa budeme stretať asi stále častejšie. Pochádza z nemeckého slova Automatenmarken (automatové známky).

Tieto známky sú zavedené už v mnohých krajinách a sú produktom elektronických automatov. Po vhození mince automat vydá známku potrebnej hodnoty, často v podobe čísla na vzorkovanom papieri. Objavujú sa už aj známky s peknými námetmi, ako na obrázku vidíme ATM z Fínska.

Podľa najväčšieho výrobcu strojov, produkujúcich ATM, sa automatovým známkam hovorí aj FRAMY (podľa názvu firmy FRAMA).

-ik-

Čo znamená: Známká čistá, známka upotrebená?

Pán T.V. z Tvrdošína je numizmatik, ale rád by sa niečo dozvedel aj o základoch filatelie. So zavedením malej rubriky s pracovným názvom "Čo je čo vo filatelii" uvažujeme. Záujemcom však môžeme poradiť veľmi praktickú publikáciu ZSF "Čo má vedieť filatelista", ktorú ešte možno dostať vo filatelistických obchodoch. V nej sa čitateľ môže dozvedieť mnoho zaujímavého o vzniku, tlačí a zbieraní poštových známok. Objednať ju možno aj písomne u f.ALBUM.

(vkn)

Pečiatka v pečiatke ?

Pri príležitosti 5. výročia Generálneho štrajku (27.11.1989) pošta Bratislava 1 používala príležitostnú poštovú pečiatku. Ústredným motívom pečiatky je odtlačok pečiatky Verejnosť proti násiliu pred piatich rokov. Málokto vie, že

pečiatka VPN bola pripravovaná na použitie na pamätný Generálny štrajk (s dátumom 27.11.1989 je aj vyobrazený). Použitie pečiatky v tento deň sa však nedalo uskutočniť. Až po štrajku sa "ľady prelomili" a používanie pečiatky sa povolilo od 1. decembra 1989 po úprave pečiatky na vymeniteľný dátum.

-vkn-

KEĎ VYPADNE NULA...

... niekedy sa nestane nič. V prvom čísle Z '95 však vypadnutie nuly v nadpise na 4. strane zmenilo 5 000-korunáč-

ku na 500-korunáčku. Päťstovky budú platiť zatiaľ terajšie a hoci z textu bol omyl zrejímavý, čitateľom sa za vzniklú chybu ospravedlňujeme.

Redakcia

Anketa čitateľov časopisu

6 BODOV + 3 CENY

K ankete dnes len stručne poznamenáme: Vzhľadom na redakčnú uzávierku týždne pred termínom na odoslanie anketných odpovedí, vyhodnotenie urobíme až v ďalšom čísle Z '95.

Prvé anketné lístky sme už dostali, ďakujeme! Osobitne ďakujeme za cenné postrehy, odporúčania a podnety pre ďalšiu prácu.

Redakcia

INZERCIA

PODMIENKY INZEROVANIA

Cena jedného riadku (vrátane prvého, tučne sádzaného) je 10,- Sk. Za inzeráty zvýraznené rámečkom účtujeme príplatok 20,- Sk.

Abonentí časopisu majú 2-krát za rok prvých päť riadkov **z darma**.

Úhradu inzerátu, resp. potvrdenie o úhrade treba zaslať redakcii najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme zaslať na adresu redakcie písané na stroji (počítači), alebo paličkovým písmom. Inzeráty budú uverejňované v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí.

Komerčné inzeráty (na celú, polovicu, štvrtinu alebo osminu strany), vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka.

KÚPIM STARŠÍ KATALÓG MINCÍ CELÉHO SVETA.
Prosím opis a cenu. Ing. Roman Bálint,
Lučenecká 85, 990 01 Veľký Krtíš. Z 016

KÚPIM, PREDÁM, VYMENÍM SLOVENSKÉ aj zahraničné telefónne karty. Tel. 07/721371 večer. Z 017

PREDÁM PEČIAT. ČS. ZNÁMKY R. 1945-1990 a filatelistickú literatúru. P.Manica, Ku-

kučínova 1272/2, 957 01 Bánovce nad Bebravou. Z 018

KÚPIM LEPŠIE ZBIERKY ZNÁMOK, STARÝCH
pohľadníc a listov. Tel. 07/820547 Z 019

FILATELIA

Košice

Hlavná 21 (vo dvore)

Nákup - predaj

Telefón: 095 / 62 259 12

HĽADÁM NIEKOĽKO ZBERATEĽOV NA SPOLOČNÉ
odkúpenie 100, 500 a 1 000 korunových
nerozrezaných archov bankoviek (á 1
arch) z Národnej banky Slovenska za
účelom rozrezania na zberateľské dvoj- a
trojpásky, 4-bloky ap. Podmienky dohod-
neme telefonicky. Tel. 07/721371 večer. Z 020

VYMENÍM NEBO PRODÁM PODLE MICHEL ČSR a
ČM, ďalej SSSR, NDR, NSR, BELGIE, ŠPA-
NĚLSKO a USA. Nabízím za známky zápalko-
vé nálepky. Milan Pšenka, Nová 1811, 753
01 Hranice, ČR. Z 021

ZASĽEM ** NOVINKY USA I ZNÁMKY z pre-
došlých ročníkov. I.KRIŽKA, Miletičova
č.12, 821 08 BRATISLAVA. Z 022

KÚPIM ZA TEL. KARTU KONFERENCIA '91,
Eiffelovka '91 z ex-ČSFR, slovenskú tel.
kartu PF '95. Tel.07/721371 večer. Z 023

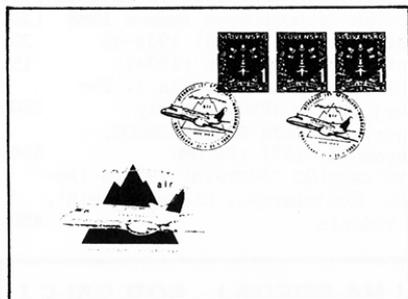
KÚPIM O AJ * POHĽADNICE ÁZIE, AFRIKY a
Ameriky do r.1945, Číny a Albánska do r.
1970. Tel. 07/835582. Z 024

PHILASERVIS PONÚKA:

OTVÁRACÍ LET TATRA AIR BRATISLAVA -
WARZAWA 25.1.1995

Obálka s prítláčou a prítl.pečiatkou 14,-
Detto doporučene 20,-
Pošt.lístok s prítláčou ** 12,-
Detto s prílež.pečiatkou 14,-
Detto doporučene 19,-

Odtlačok prítl.peč. na PL bez prítlá-
če (2 odtlačky) 6,-

Zásielky prepravené otváracím letom
25.1.1995 do Warszawy:

- obálky, modrý kašet 27,-
- pošt.lístky, červený kašet 24,-

PHILASERVIS, P.O.Box 83,
820 14 BRATISLAVA 214

ALBUM PONÚKA :

Kompletný ročník ** zn. SR 1993 347,-
detto s PL 872,-
Albumové listy na zn. SR 1993
(nad 20 ks zľava 10%) 40,-
Albumové listy na zn. ČR 1993 42,-
Albumové listy Pofis,čisté-100 ks 250,-
Obaly na pohľadnice - 10 ks 40,-

Ponuka filatelickej literatúry:

MONOGRAFIA ČESKO-SLOVENSÝCH ZNÁMOK,
15. diel: **POŠTOVÉ PEČIATKY NA ÚZEMÍ**
SLOVENSKA 1752-1918 (príloha: 1.slo-
venská čiernotlač C+M) 295,-

Katalógy MICHEL :

Nemecko špeciál 1994 1 280,-
Nemecko farebný 1994/5 600,-
Nemecko - celistvosti 1994/5 980,-
Nemecko - súkromné celiny 1 000,-
Východná Európa - celiny 2 100,-
Amerika - stred+sever 1995 1 450,-
Austrália - Oceánia 1994 1 500,-
Ázia 1994 - 2 diely 2 100,-
Európa - východ 1994/5 1 200,-
Európa - západ 1994/5, 2 diely 1 400,-

Európa 1989/90 - komplet (4 diely)	300,-
Katalóg TROJAN ČSR 1918-92+ČR 1993	170,-
Príručka čs.poštových známok 1988	120,-
Katalóg Slovenský štát 1939-45	20,-
Cenník Slovenský štát (1994)	15,-
HUBER/VESSELY: Monografia I. ra- kúskej emisie 1850, 2 diely	150,-
Sieger: ZEPPELIN POST KATALOG, 20.vydanie, 1981 (68 DM)	650,-
NETTO KATALOG "AUSTRIA" 1993/4 (Ra- kúsko, Švajčiarsko, Liechtenstein), 48. vydanie	450,-

! NA PREDAJ - FOR SALE !

Rozsiahla zbierka 400 leteckých celistvostí (Československé aerolínie, LUFTHANSA, Interflug, MALÉV a iných), najmä prvých (otváracích), jubilejných, výstavných letov a ďalších celistvostí s námetom letectva

V CELKU IBA 6 900,- Sk

ALBUM, Lazaretská 11, Bratislava

PONÚKAME ODBER ZAHRAŇIČNÝCH NOVINIEK

Firma ALBUM od roku 1995 zavádza novú službu zákazníkom - abonovanie neupotrebených noviniek poštových známok nasledovných európskych štátov a kurzoch:

BELGICKO	1 BEF	6,25 Sk
DÁNSKO, FAERSKÉ O., GRÓNSKO	1 DK	5,88 Sk
FÍNSKO	1 FIM	8,75 Sk
FRANCÚZSKO	1 FRF	6,25 Sk
FR. ANDORRA	1 FRF	8,13 Sk
HOLANSKO	1 NLG	20,63 Sk
ISLAND	1 IK	0,82 Sk
LIECHTENSTEIN	1 CHF	26,25 Sk
LUXEMBOURG	1 LUF	1,38 Sk
MONAKO	1 FRF	6,88 Sk
NEMECKO	1 DEM	23,75 Sk
NÓRSKO	1 NOK	5,17 Sk
OSN - ŽENEVA	1 CHF	30,00 Sk
OSN - VIEDEŇ	1 ATS	4,00 Sk
PORTUGALSKO, AZORY, MADEIRA	1 PTE	0,29 Sk
RAKÚSKO (vrátane PL)	1 ATS	4,00 Sk
SAN MARINO	100 LIT	2,88 Sk
SLOVINSKO	1 TOL	0,63 Sk
ŠPANIELSKO, ŠP. ANDORRA	1 ESP	0,40 Sk

ŠVAJČIARSKO	1 CHF	26,25 Sk
ŠVÉDSKO	1 SEK	5,17 Sk
TALIANSKO	100 LIT	2,50 Sk
VATIKÁN	100 LIT	3,13 Sk
V. BRITÁNIA, MAN, QUEENSBURY, JERSEY	1 GBP	75,00 Sk

Pre abonovanie platia nasledovné podmienky:

- 1/ Objednávateľ počas kalendárneho roka nemení výšku odberu
- 2/ S prvou zásielkou bude objednávateľovi účtovaná prevádzková záloha vo výške 300 Sk na sériu a krajinu
- 3/ Uvedené prepočty cien platia pri súčasnom kurze slovenskej koruny - pri akejkoľvek zmene bude cena noviniek upravená
- 4/ Novinky budú zasielané 2 až 4 krát ročne
- 5/ Pri zasielaní bude účtované poštovné a balné.

Ponuka numizmatického materiálu:

ČSR I, Ag:

10 Kč 1928, TGM	70,-
10 Kč 1930, 1931, 1932	á 70,-
20 Kč 1933, 1934	á 90,-
20 Kč 1937, TGM	100,-

SLOVENSKÝ ŠTÁT 1939-45:

10 Ks 1941	90,-
20 Ks 1941 CaM	100,-
20 Ks 1939 J.Tiso	360,-

50 Ks 1944 J.Tiso	100,-
10 Ks 1944v, Ag, var. bez krížika n. škr., 0/0	180,-
20 Ks 1941v, Ag, var. dvojitý kríž n. škr., 1/1	450,-

ČSR 1945 - 1992:

PAMÄTNÉ MINCE

Zostava Ag mincí 1947-1951, 8 ks	530,-
50 Kčs 1947 SNP	60,-
50 Kčs 1948 Pražské povstanie	50,-
100 Kčs 1948 Univerzita Komenského	80,-

100 Kčs 1948 30.výročie ČSR	50,-
50 Kčs 1949 J.V.Stalin	80,-
100 Kčs 1949 J.V.Stalin	120,-
100 Kčs 1949 Banické práva	70,-
100 Kčs 1951 K.Gotwald	85,-
10 Kčs 1954 SNP	125,-
25 Kčs 1955 Oslobodenie	120,-
50 Kčs 1955 Oslobodenie	320,-
100 Kčs 1955 Oslobodenie	1 300,-
10 Kčs 1957 J.A.Komenský	100,-
10 Kčs 1957 Inž.školy	250,-
10 Kčs 1964 SNP	120,-
25 Kčs 1965 Oslobodenie	120,-
10 Kčs 1965 J.Hus	450,-
10 Kčs 1966 Veľká Morava	130,-
10 Kčs 1967 Acad. Istropolitana	600,-
25 Kčs 1968 Národné múzeum Praha	420,-
10 Kčs 1968 Nár.divadlo Praha	450,-
50 Kčs 1968 50.výročie ČSR	950,-
25 Kčs 1969 J.E.Purkyne	450,-
25 Kčs 1969 SNP	2 500,-
25 Kčs 1970 SNF	360,-
50 Kčs 1970 V.I.Lenin	360,-
50 Kčs 1971 KSČ	340,-
50 Kčs 1971 P.O.Hviezdoslav	300,-
100 Kčs 1971 J.Mánes	400,-
20 Kčs 1972 A.Sládkovič	160,-
50 Kčs 1972 J.Myslбек	280,-
50 Kčs 1973 Februárové udalosti	140,-
50 Kčs 1973 Jungman	190,-
50 Kčs 1974 B.Smetana	200,-
50 Kčs 1974 J.Jesenský	120,-
DROBNÉ MINCE	
10 Kčs 1990 RONAI	170,-
Kompletná sada 1992	240,-

Kompletná sada ČSR 1981-85	50,-
Kompletná sada ČSR 1980	100,-

Výbery drobných obehových mincí z rôznych mincovní zostavené po jednotlivých rokoch v kvalite od 2/2 do 0/0 zo štátov:

- Rakúsko
- Uhorsko, Maďarsko
- Nemecko
- ČSR I i ČSR II
- Slovenský štát
- Čechy a Morava
- Švajčiarsko
- Poľsko

Mince ROSSIA s námetmi ohrozenej fauny (Červená kniha), ročníky 1992, 93, 94 - sada (5 ks) á 250,-

Bankovky:

Dvojica spojených bankoviek 20 Sk 1993	100,-
Dvojica spojených bankoviek 50 Sk 1993	220,-

Numizmatické katalógy:

ČSR 1918-94 (vrátane SŠ, ČaM, ČR, SR)	100,-
Rakúsko 1792-1835 (František I.)	75,-
Rakúsko 1835-1848 (Ferdinand V.)	80,-
Rakúsko 1848-1916 (Franz Jozef I.)	90,-
World coins 1994 - celý svet	2 300,-
Cenník čs. mincí 1918-93	30,-
Cenník čs. bankoviek 1918-1993	35,-

(Fokračovanie na str.24)

ALBUM

Filatelie . Numizmatika . Filokartia Telefónne karty

10.00 - 18.00 Bratislava, Račianska 17, 831 02, tel.07/250149

10.00 - 18.00 Bratislava, Lazaretská 11, 811 08, tel.07/367411

12.30 - 18.00 Zvolen, Námestie SNP 37, 960 01, tel.0855/29014

**nákup - predaj - aukcie
poradenská služba**

A.Pick: WORLD PAPER MONEY, 18.-
20. st., 5.vydanie, 1986 1 400,-
P.Seaby: BRITISH COINS (Britské
mice), 1968 230,-

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

písomnej aukcie Z '95

č.1 (Nulté číslo Zberateľa '95)

Uverejňujeme výsledky písomnej aukcie z nultého čísla nášho časopisu (prvý údaj je číslo položky, druhý dosiahnutá cena položky):

1.	50,-	37.	1 500,-	84.	280,-
2.	270,-	42.	80,-	85.	650,-
3.	70,-	43.	30,-	88.	150,-
4.	30,-	44.	60,-	89.	100,-
5.	90,-	48.	300,-	90.	350,-
7.	80,-	49.	280,-	91.	20,-
8.	50,-	51.	120,-	93.	200,-
9.	150,-	53.	80,-	96.	20,-
10.	70,-	54.	220,-	97.	160,-
11.	60,-	55.	100,-	98.	130,-
12.	100,-	56.	90,-	99.	100,-
14.	25,-	57.	40,-	100.	80,-
16.	800,-	58.	60,-	101.	120,-
18.	9 000,-	59.	60,-	102.	140,-
19.	110,-	60.	150,-	103.	50,-
20.	40,-	61.	50,-	105.	70,-
21.	90,-	62.	600,-	107.	80,-
22.	120,-	63.	120,-	108.	80,-
23.	120,-	65.	30,-	109.	80,-
24.	120,-	67.	90,-	110.	100,-
25.	160,-	71.	240,-	111.	240,-
26.	260,-	72.	200,-	113.	140,-
27.	300,-	73.	380,-	115.	50,-
28.	800,-	74.	420,-	117.	150,-
29.	700,-	76.	60,-	118.	140,-
30.	800,-	77.	30,-	119.	110,-

31.	1 100,-	78.	40,-	120.	220,-
32.	100,-	79.	380,-	121.	160,-
33.	80,-	80.	600,-	122.	750,-
34.	400,-	82.	160,-		
36.	100,-	83.	220,-		

Predaných bolo 91 položiek (72%). Najviac ponúk prišlo na položku č.22, ktorá dosiahla aj najvyšší percentuálny nárast ceny (o 300%). Položka č. 79 - oblačí červenej a striebornej farby na poštovom lístku Znak Slovenskej republiky - sa vyšplhala zo 120 na 380 Sk (o 216%).

(R)

STÁLE VYKUPUJEME

Kompletné série :

**ALBÁNSKO,
ČÍNA, NDR**

Listy, pohľadnice:

**ČÍNA, KÓREA,
VIETNAM,**

ostatná východná Ázia

ALBUM, Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

Po-pia 10-18 h

Telefón: 07/367 411

ZBERATEĽ '95

ZBERATEĽ '95 • Vydáva firma ALBUM v Bratislave. Vychádza mesačne. Adresa redakcie: Lazaretská 11, 811 08 Bratislava. Telefón 07 / 367 411. Redakcia: Viliam Kučera (šéfredaktor), Anton Kulhánek, Dr. Michal Zika. Podávanie novinových zásielok povolené Riaditeľstvom pôšt v Bratislave, č.j. 4939/94-P zo dňa 17.11.1994. Redakčná uzávierka 24.1.1995, do tlače zadané 7.2.1995.

ZBERATEĽ '95 • Cena za jeden výtlačok 20,- Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20 %-nú zľavu. Celoročné predplatné, vrátane poštovného: Abonenti zo Slovenska - 200 Sk, abonenti z ČR - 280 Sk (250 Kč), abonenti z ostatnej Európy - 480 Sk (25 DEM, 180 ATS), abonenti zo zámoria - 760 Sk (25 USD, 40 DEM)

ZBERATEL'95

WORLD
STAMP
EXHIBITION

POSTFILA
PRAGUE

PHILAKOREA 1994
SEOUL AUGUST 16 - 25

KÖLN

INTERNATIONALE
MESSE
PHILATELIA
MIT 'T CARD
7. - 9. 10. 1994

SINGAPORE

AUG 31 - SEP 3

SINGPEX '94

POSTFILA PRAGUE

PRÍTLAČE NA ČESKÝCH POŠTOVÝCH LÍSTKOCH

Reprodukujejeme prítláče na českých poštových lístkoch so známkou "Posol z 15. storočia". Štyri z piatich prítláčí boli venované podujatiam v zahraničí (filatelistické výstavy, burza a veľtrh poštových známok). Náš prehľad dopĺňujú príležitostné poštové pečiatky k vydaným celinám.

(vkn)

POSTFILA PRAG

28. - 30. 10. 1994

INTERNATIONALE BRIEFMARKENBORSE

SINDELINGEN '94

PRAHA 7 - VELETRŽNÍ PALÁC
1. - 3. 12. 1994

I. VYSTAVA NESTÁTNICH NEZISKOVÝCH,
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH ORGANIZACÍ

benzinol
KUPÓN

IČO: 31 38 07 27

BLIŽŠIE INFORMÁCIE:
NA KAŽDEJ ČERPACEJ STANICI a. s. BENZINOL
ALEBO TEL.: 07/2049 471, 07/2049 603

Istota
na
čerpacích
staniciach

Istota
na
cestách

Istota
v
živote